

AT

CZ

Středisko služeb
školám Brno

Srovnání vzdělávacích programů škol zapojených v projektu EdTRANS

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

1. Právní základ a obecné informace

Právní základ současného školství tvoří školský zákon z roku 1962. Z právního hlediska má školní zákonodárství významné postavení, jelikož je na změnu důležitých školských zákonů potřebná dvoutřetinová většina v Národní radě. Rakouské školství je řízeno jednotně na území všech spolkových zemí.

Zákony pojednávající o vnější organizační struktuře státních škol (jejich zřizování, zachovávání, rušení, povinná školní docházka, počet žáků ve třídě) schvaluje Národní rada, jejich realizace se pak ujímá samotný kraj.

Každý má možnost studovat na státní škole. Za studium na státní škole se neplatí. Od roku 1975 probíhá na všech školách koedukované vzdělávání. Jakmile dítě dosáhne sedmi let, začíná pro něj devítiletá povinná školní docházka.

2. Možnosti studia v oblasti primárního a sekundárního vzdělávání

Každý/á žák/žákyně si po ukončení **Volksschule** (prvního stupně základní školy) může vybrat ze tří možností. Buď bude dál pokračovat čtyřletým studiem na **Neue Mittelschule / Hauptschule** (druhém stupni základní školy), nebo na **Unterstufe einer allgemein bildenden höheren Schule** (prvním stupni osmiletého gymnázia).

Absolventům/absolventkám **Neue Mittelschule / Hauptschule** (druhého stupně základní školy) se pak nabízí další čtyři možnosti jak pokračovat ve studiu. První z nich je roční studium na **Polytechnische Schule** (střední odborné škole polytechnické), kde získají odborné vzdělání v příslušném podniku. Druhou možností je **Berufsschule** (střední odborné učiliště) s duálním vzděláváním. Třetí možností je pak **Berufsbildende mittlere oder höhere Schule** (střední nebo vyšší odborná škola), přičemž druhá jmenovaná je pětiletá.

A čtvrtou možností je **Oberstufe einer allgemein bildenden höheren Schule** (druhý stupeň osmiletého gymnázia).

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají k dispozici několik typů **Sonderschulen** (speciálních škol), mají však i právo na integrované vzdělávání.

Studium na **Allgemein bildende höhere Schule** (gymnáziu) je osmileté. Po ukončení čtvrtého ročníku má však student/studentka možnost přestoupit na **Berufsbildende mittlere oder höhere Schule** (střední nebo vyšší odbornou školu). Kromě všeobecného vzdělání získá student/studentka **Berufsbildende höhere Schule** (vyšší odborné školy) i odbornou kvalifikaci a oprávnění vykonávat svou profesi. Studium na **Allgemein bildende Schule** (gymnáziu) a **Berufsbildende höhere Schule** (vyšší odborné škole) končí maturitní zkouškou, která daného studenta opravňuje pokračovat ve studiu na **Universität** (univerzitě) nebo **Hochschule** (vysoké škole). Speciální podmínky přijetí platí na vysokých školách uměleckého zaměření.

Školský systém umožňuje i přestupy mezi jednotlivými typy škol. Žáci/žákyně **Neue Mittelschule / Hauptschule** (druhého stupně základní školy) mohou třeba přestoupit na první stupeň **Allgemein bildende Schule** (gymnázia). Absolventi/absolventky středních odborných učilišť se zase mohou přihlásit na **Berufsbildende mittlere oder höhere Schule** (střední nebo vyšší odbornou školu) a složit maturitní zkoušku.

3. Weiterführende Schulen (střední školy)

Hovoříme-li o vyšší všeobecně-vzdělávací instituci, máme na mysli **Gymnasium** (osmileté gymnázium). V prvních dvou ročnících probíhá vyučování ve všech třídách gymnázia stejně. Ve třetím ročníku však dochází k dělení každého gymnázia na dvě paralelní dceřinná gymnázia, humanitně orientované **Realgymnasium** (reálné gymnázium) a hospodářsko-ekonomicky orientované **Wirtschaftkundliches Realgymnasium** (obchodní reálné gymnázium). Každý/á student/studentka si tedy musí vybrat, jakým směrem bude dál pokračovat ve studiu. Na druhém stupni (v pátém ročníku) si pak studenti/studentky vybírají ze skupiny povinně volitelných předmětů. V závislosti na zaměření studia si mohou zvolit mezi přírodovědnými předměty, cizími jazyky či předměty z oblasti ekonomie a obchodu. Ve vyšších ročnících si pak mohou vybrat z dalších povinně volitelných předmětů a rozšířit si tak znalosti a obzory.

Odborné vzdělávání se realizuje ve dvou institucionalizovaných oblastech (proto duální vzdělávání): na **Berufsschule** (středním odborném učilišti) a v **Betrieb** (podniku). Úkolem **Berufsbildende mittlere Schulen** (středních odborných škol) je rozšířit a prohloubit všeobecné znalosti a zprostředkovat odborné vzdělání v příslušné oblasti. Studium trvá v závislosti na specializaci jeden až čtyři roky. **Berufsbildende höhere Schulen** (vyšší odborné školy) mají v podstatě stejný úkol, studium je tam však pětileté, tedy náročnější a kvalitnější. **Berufsbildende mittlere und höhere Schulen** (střední a vyšší odborné školy) se vyznačují velkým množstvím různých oborů a specializací. Uvedme například Handelsakademien (obchodní akademie), Technische, gewerbliche und kunstgewerbliche Schulen (střední technické, průmyslové a uměleckoprůmyslové školy), Schulen für Sozialberufe (střední odborné školy sociální) a Land- und forstwirtschaftliche Schulen (střední školy zemědělské a lesnické).

Studium na **Berufsbildende mittlere und höhere Schule** (střední a vyšší odborné škole) je zohledněno v zákoníku práce. V praxi to znamená, že absolventům/absolventkám těchto škol je povoleno začít pracovat ve svém oboru. Systém duálního vzdělávání (střední odborné učiliště / podnik) zkracuje čas strávený ve škole a snižuje tak počet osob, které kvůli nezájmu o studium školu předčasně opustí a mají tudíž neukončené vzdělání. Pokud se studenti/studentky, kteří/ré ukončili/y, případně neukončili/y gymnázium či střední/vyšší odbornou školu, rozhodnou pro studium na středním odborném učilišti, systém jim dané studium adekvátně zkrátí. Tím se samozřejmě nijak nesníží úroveň získané kvalifikace.

3.1. Berufsbildende Schulen (střední a vyšší odborné školy)

Jak bylo již uvedeno, úkolem **Berufsbildende höhere Schulen** (vyšších odborných škol) je v průběhu pěti let rozšířit a prohloubit všeobecné znalosti a zprostředkovat odborné vzdělání v příslušné oblasti. Studium končí získáním maturitního vysvědčení nebo výučního listu. Maturitní vysvědčení opravňuje studenty/studentky k dalšímu studiu na **Univerzitäten** (univerzitách), **Fachhochschulen** (odborných vysokých školách) a **Pädagogische Hochschulen** (pedagogických vysokých školách). Výuční list je zase povolením začít pracovat ve svém oboru. Zákon předepisuje, aby byli absolventům/absolventkám **Berufsbildende höhere Schulen** (vyšších odborných škol) uznány jejich odborné znalosti, když se hlásí na **Universitäten** (univerzity) nebo **Fachhochschulen** (odborné vysoké školy). Podle směrnice 2005/36/EG je možné získat zaměstnání v příslušném oboru v kterémkoliv státě Evropské unie, v kterém je na získání příslušné pracovní pozice nutné absolvovat minimálně čtyřleté studium na **Universität** (univerzitě) nebo **Hochschule** (vysoké škole).

Přijetí:

Na **Berufsbildende höhere Schule** (vyšší odbornou školu) mohou být přijat/y žáci/žákyně s úspěšně ukončeným čtvrtým ročníkem **Hauptschule / Neue Mittelschule** (posledním ročníkem základní školy), minimálně čtvrtým ročníkem **Allgemeine höhere Schule** (osmiletého gymnázia) nebo jedním ročníkem **Polytechnische Schule** (střední odborné školy polytechnické). Latinu, deskriptivní geometrii a některé další předměty přitom nemuseli/y vůbec absolvovat. Na **Hauptschule** (druhém stupni základní školy) existují tři **Leistungsgruppen** (výkonnostní kategorie), do kterých jsou žáci zařazováni podle svých schopností. Žáci/žákyně čtvrtého ročníku **Hauptschule** (posledního ročníku základní školy), kteří/ré patří v předmětech „německý jazyk, anglický jazyk a matematika“ do nejnižší výkonnostní kategorie (nebo byl jejich výkon ve střední výkonnostní kategorii ohodnocen jako dostatečný), musí z daných předmětů dělat přijímací zkoušky. Jestli byl jejich výkon ve střední výkonnostní kategorii ohodnocen jako dobrý, závisí jejich přijetí na **Berufsbildende höhere Schule** (vyšší odbornou školu) na výsledcích závěrečné konference.
(zdroj: http://www.bmukk.gv.at/schulen/bw/ueberblick/bildungswege_bhs.xml)

4. Školy s cizím vyučovacím jazykem

Následkem rostoucího zájmu o studium v cizím jazyce stoupá i počet bilingválních škol, zejména **Allgemein bildende Schulen** (gymnází) ve větších městech, jako jsou třeba Graz, Linz, Innsbruck, Klagenfurt nebo Villach. Stoupá však i počet škol s výhradně cizím

vyučovacím jazykem. Několik takových je ve Vídni. Patří do státního sektoru, částečně jsou však financovány i soukromými investory či nadacemi.

Na „Vienna International School“, školu, která spadá pod Organizaci spojených národů, chodí děti již od pěti let a absolventi/absolventky pak získají mezinárodní bakalariát. Ten lze získat i na „Danube International School“ a „American International School“. Na druhé jmenované probíhá vyučování ve všech dvanácti ročnících výhradně podle amerického modelu.

Na „Lycée Français de Vienne“ je jediným vyučovacím jazykem francouzština.

Ve Vídni jsou však i školy s dalšími vyučovacími jazyky, například japonštinou, arabštinou nebo švédštinou.

Prvořadým cílem existence těchto škol je uspokojit poptávku mezinárodní komunity po studiu v příslušném cizím jazyce.

5. Učitelé/učitelky působící v zahraničí

V zahraničí působí kolem 190 rakouských pedagogů a pedagožek. Většina z nich vyučuje na rakouských školách v Istanbulu, Guatemale, Budapešti a Praze. Další pak pracují na bilingválních školách v Maďarsku, České republice a na Slovensku (maturitní vysvědčení získané na těchto školách umožňuje absolventům/absolventkám začít studovat na rakouských univerzitách či vysokých školách). Ostatní pak vyučují na mezinárodních školách s německým vyučovacím jazykem po celém světě. Ve spolupráci se státy bývalého východního bloku informují také rakouští/ské studijní poradci/poradkyně zahraniční učitele/učitelky němčiny o odborných či kulturních školeních a projektech.

Dalších dvěstě Rakušanů/Rakušanky působí na pozicích studijních asistentů/asistentek nebo hostujících učitelů/učitelek ve Velké Británii, Francii i ostatních zemích Evropské unie.

6. Vzdělávání učitelů/učitelek a vychovatelů/vychovatelek

Učitelé/učitelky působící na **Volks- und Hauptschulen** (prvním i druhém stupni základních škol), na **Sonderschulen** (speciálních školách) i na **Polytechnische Schulen** (středních odborných školách polytechnických) získávají vzdělání během tříletého studia na **Pädagogische Hochschulen** (pedagogických vysokých školách). Zde studují i učitelé/učitelky odborných či odborně-praktických předmětů. Obor agrární pedagogiky a pedagogiky životního prostředí lze studovat pouze na **Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik** (pedagogické vysoké škole zemědělské a životního prostředí). Studium náboženství jako všeobecně-vzdělávacího předmětu probíhá na soukromých vysokých školách.

Učitelé/učitelky všeobecně-vzdělávacích a odborně-teoretických předmětů působící na **Mittlere und höhere Schulen** (středních školách) studují obvykle na univerzitách.

Nedílnou součástí oblasti vzdělávání učitelů/učitelek a vychovatelů/vychovatelek jsou i vzdělávací instituce v oboru předškolní a sociální pedagogiky.

(zdroj: <http://www.bmukk.gv.at/schulen/bw/ueberblick/hss.xml>)

7. Školy zapojené do projektu EdTRANS

Do projektu přeshraniční spolupráce EdTRANS, který je podporován Evropskou komisí, jsou zapojeny následující školy:

Rakousko	Česká republika
Schulen des bfi Wien	Obchodní akademie, Střední obchodná škola knihovnická a Vyšší odborná škola Brno, Kotlářská
Bundeshandelsakademie und Bundeshandelsschule Wien 10 (BHAK 10)	Vyšší odborná škola ekonomická a zdravotnická a Střední škola, Boskovice
Höhere Bundeslehranstalt für wirtschaftliche Berufe Wien 10 (HLW 10)	Integrovaná střední škola Slavkov u Brna
Höhere Technische Bundeslehranstalt Wien	Střední škola informatiky, poštovníctví a

22 – HTL Donaustadt**finančnictví Brno, Čichnova****7.1. Obchodní akademie**

V průběhu projektu vytvoří školy Schulen des bfi-Wien a BHAK 10 spolu se svými partnerskými školami **OA Kotlářská** a **VOŠS Boskovice** výukové materiály a glosáře odborné terminologie.

UČEBNÍ PLÁN NA OBCHODNÍ AKADEMII**I. PŘEHLED HODIN¹**

A. Povinné předměty	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu	skupina
1. Náboženství	2	2	2	2	2	10	(III)
2. Německý jazyk	3	3	3	2	3	14	(I)
3. Anglický jazyk včetně hospodářské angličtiny	2	3	3	3	3	14	I
4. Živý cizí jazyk ²	3	2	3	3	3	14	(I)
5. Hospodářské a sociální dějiny	-	-	3	2	-	5	III
6. Ekonomická geografie	2	3	-	-	-	5	III
7. Mezinárodní hospodářský a kulturní prostor	-	-	-	-	2	2	III
8. Chemie	3	-	-	-	-	3	III
9. Fyzika	-	3	-	-	-	3	III
10. Biologie, ekologie a nauka o zboží	-	-	2	2	2	6	III
11. Matematika a aplikovaná matematika	-	3	2	3	2	10	I
12. Podniková ekonomika	3	3	3	2	2	13	I
13.-14. Cvičení z podnikové ekonomiky a projektový management ³							
13. Rozvoj osobnosti a sociální kompetence	2	-	-	-	-	2	III
14. Business training. Projektový management a management kvality. Cvičná firma a case studies	-	2	2	3	1	8	I
15. Účetnictví a controlling ³	4	3	3	2	2	14	I
16. Hospodářská informatika	2	2	2	-	-	6	I
17. Informační management a office management ⁴	3	2	2	-	-	7	III
18. Politické vědy a ústavní právo	-	-	-	3	-	3	III
19. Národní hospodářství ⁵	-	-	-	-	3	3	III
20. Tělesná výchova	2	2	2	1	1	8	(IVa)
Celkem	31	33	32	28	26	150	
Rámec na vlastní úpravy učebního plánu	28-34	30-36	23-34	20-34	20-34	140-150	
Odborná činnost ⁵							
21. Projektový management a projektová práce ⁶	-	-	-	1	1	2	I
22. Semináře ^{6 7}	-	-	-	-	-	0-10	I-IV ⁸
23. Těžiště vzdělávání ^{3 5 9} nebo specializace ^{3 5 10}	-	-	2	2	2	6-16	I
Celkem	31	33	34	31	29	158	
Rámec pro vlastní úpravy učebního plánu	28-34	30-36	30-36	30-36	28-36	158	

¹ Přehled hodin si podle ustanovení 4. odstavce může škola měnit.

² V úřední dokumentaci je potřeba uvést daný cizí jazyk.

³ Za pomoci výpočetní techniky.

⁴ Za pomoci zpracovávání textů výpočetní technikou.

⁵ Podle ustanovení 4. odstavce si jej školy mohou stanovit samy.

⁶ V úřední dokumentaci je potřeba uvést semináře, které si školy samy stanovily.

Srovnání vzdělávacích programů škol zapojených v projektu EdTRANS

⁷ Učivo na volitelný seminář, který je uveden ve 4. odstavci, je vždy koncipováno na 3 vyučovací hodiny za týden.

⁸ Vlastní semináře zaměřené na podnikové hospodářství či cizí jazyky jsou ze zásady zařazeny ve skupině I. Jazykové semináře, které zlepšují komunikativní kompetenci, patří do skupiny II. Ostatní semináře jsou zařazeny do skupiny III. Praktické semináře patří do skupiny IV.

⁹ U vyučovacího předmětu s rozsahem 6-8 vyučovacích hodin týdně je uvedeno těžiště vzdělávání. Učivo je pak koncipováno pokaždé na 2 vyučovací hodiny za týden.

¹⁰ U vyučovacího předmětu s rozsahem 9-16 vyučovacích hodin za týden je uveden obor studia. Učivo je pak koncipováno pokaždé na 3 hodiny za týden.

23A Těžiště vzdělávání	
A.1 Controlling a roční účetní uzávěrka	I
A.2 Mezinárodní obchodní činnost a marketing	I
A.3 Podnikatelství a management	I
A.4 Multimédia a webdesign	I
A.5 Síťový management	I
A.6 Vývoj softwaru	I
A.7 Digital business	I
A.8 Transportmanagement	I
A.9 Vlastní těžiště vzdělávání ¹¹	I
23B Specializace	
B.1 Controlling a účetnictví	I
B.2 Mezinárodní hospodářství s cizím jazykem a kulturou	I
B.3 Podnikatelství a management s nezávislým působištěm společnosti	I
B.4 Informační management a informační technologie	I
B.5 Logistický management a přepravní hospodářství	I
B.6 Vlastní specializace ¹²	I
Volitelné předměty, nepovinná cvičení, dobrovolá praxe v podniku, doučování	
B. Volitelné předměty	
1. Živý cizí jazyk ²	I
2. Latina ¹³	I
3. Úvod do studia filosofie	III
4. Deskriptivní geometrie ¹⁴	(II)
5. Geografie (hospodářská geografie)	III
6. Hospodářská informatika	I
7. Specializované podnikové hospodářství ¹⁵	I
8. Cizojazyčný informační management a office management ⁴	III
9. Politické vědy	III
10. Psychologie (podniková psychologie)	III
11. Stenografie	(V)

¹¹ V úřední dokumentaci je potřeba uvést název vlastního těžiště vzdělávání.

¹² V úřední dokumentaci je potřeba uvést název vlastní specializace.

¹³ Buď v průběhu 4 let 3 hodiny týdně, nebo v průběhu 3 let 4 hodiny týdně.

¹⁴ Ve III. a IV. nebo ve IV. a V. ročníku 2 hodiny za týden.

¹⁵ V rámci volitelného předmětu si student/studentka může vybrat z nabídky těchto oblastí: banky a pojišťovny, průmysl, turismus nebo veřejná správa.

C. Nepovinná cvičení	
1. Rozvíjení nadání	III
2. Současná kultura	IVa
3. Divadelní kroužek	V
4. Kreativní tvorba	V
5. Tělesná výchova	(IVa)
6. Doučování z německého jazyka	III
7. Rétorika	IV
8. Úvod do vědecké praxe	III
D. Dobrovolná praxe v podniku (4 týdny o prázdninách před nástupem do 5. ročníku)	
E. Doučování ¹⁶	
1. Německý jazyk	(I)
2. Anglický jazyk včetně hospodářské angličtiny	I
3. Živý cizí jazyk	I
4. Matematika a aplikovaná matematika	I
5. Podnikové hospodářství	I
6. Účetnictví a controlling ³	I
7. Hospodářská informatika	I
8. Informační management a office management ⁴	III

Porovnání odborného vyučování:

Na školách **bfi Wien** a **BHAK 10** se vyučují níže uvedené předměty v tomto rozsahu.

Vyučovací předmět	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu
3. Anglický jazyk včetně hospodářské angličtiny	2	3	3	3	3	14
7. Mezinárodní hospodářský a kulturní prostor					2	2
12. Podniková ekonomika	3	3	3	2	2	13
13.-14. Cvičení z podnikové ekonomiky a projektový management						
13. Rozvoj osobnosti a sociální kompetence	2	-	-	-	-	2
14. Businestraining. Projektový management a management kvality. Cvičná firma a case studies	-	2	2	3	1	8
15. Účetnictví a controlling	4	3	3	2	2	14
16. Hospodářská informatika	2	2	2	-	-	6
17. Informační management a office management	3	2	2	-	-	7
18. Politické vědy a ústavní právo	-	-	-	3	-	3
19. Národní hospodářství	-	-	-	3	3	6

7.2. Technické školy

V průběhu projektu vytvoří škola **HTL Donaustadt** spolu se svou partnerskou školou **SŠ Čichnova** výukové materiály a glosáře odborné terminologie.

UČEBNÍ PLÁN NA VYŠŠÍM ODBORNÉM UČILIŠTI PRO INFORMATIKU

I. PŘEHLED HODIN¹

Povinné předměty	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu	skupina
A. Všeobecně vzdělávací předměty							
1. Náboženství	2	2	2	2	2	10	(III)
2. Německý jazyk	3	2	2	2	2	11	(I)
3. Anglický jazyk	2	2	2	2	2	10	(I)
4. Geografie, dějiny a politické vědy ²	2	2	2	2	-	8	III
5. Tělesná výchova	2	2	2	1	1	8	(IVa)
6. Aplikovaná matematika	4	3	3	2	2	14	I
7. Přírodní vědy	3	3	2	2	-	10	II
B. Odborná teorie a praxe							
1. Technická informatika ³	3 (2)	2 (1)	2	-	-	7	I (IVa)
2. Programování a softwarové inženýrství ⁴	5 (3)	6 (3)	6 (2)	5 (2)	4	26	I
3. Databáze a informační systémy ⁵	2 (2)	2 (2)	3 (2)	4 (2)	4	15	I (II)
4. Síťové operační systémy ⁶	-	2 (1)	3 (2)	4 (2)	4	13	I
5. Podniková ekonomika a management ⁷	4	4	4 (1)	4	3	19	I (II, III)
6. Systémové plánování a vývoj projektů ⁴	-	-	3	6 (3)	8 (5)	17	I
Povinná cvičení							
15. Sociální a osobní kompetence ⁸	1 (1)	1 (1)	-	-	-	2	III
Celkem	33	33	36	36	32	170	

Povinná praxe

minimálně 8 týdnů před nástupem do V. ročníku

¹ Podle 2. odstavce lze na základě vlastního učebního plánu měnit počet hodin.² Včetně základů z národního hospodářství.³ S cvičeními z počítačové praxe v 1. ročníku a s cvičeními z elektronického zpracování dat ve 2. ročníku v rozsahu týdenních hodin uvedených v závorkách. Skupina IVa se vztahuje na počítačovou praxi: rozdělení studentů do skupin podobně jako u povinného předmětu „dílny“.⁴ S cvičeními z elektronického zpracování dat. Počet hodin je uveden v závorkách.⁵ S cvičeními z elektronického zpracování dat. Počet hodin je uveden v závorkách. Skupina II se vztahuje na oblast uživatelských zařízení a standardních softwarů, jejichž výuka je stanovená na 2 hodiny za týden v I. a II. ročníku.⁶ S laboratorními cvičeními ve II. ročníku a s cvičeními z elektronického zpracování dat ve III. a IV. ročníku. Počet hodin je uveden v závorkách.⁷ S cvičeními z elektronického zpracování dat v rozsahu 1 hodiny za týden ve III. ročníku. Skupina I se vztahuje na oblast externího i interního účetnictví (v celkovém rozsahu 8 hodin za týden). Skupina III se vztahuje na oblast práva (v rozsahu 2 hodiny za týden ve IV. ročníku) a oblast založení a zrušení podniku (v rozsahu 1 hodiny za týden v V. ročníku). Skupina II se vztahuje na všechny zbylé oblasti.⁸ S cvičeními a s obsahovým napojením na jeden nebo i více povinných předmětů uvedených v odsavci A případně B.

Volitelné předměty, nepovinná cvičení, doučování	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu	skupina
C. Volitelné předměty							
1. Druhý živý jazyk	2	2	2	2	2	10	(I)
2. Komunikace a prezentační technika	-	-	2	2	-	4	III
3. Přírodovědná laboratoř	2	2	2	2	-	8	III
4. Bádání a experimentování	2	2	-	-	-	4	III
D. Nepovinná cvičení							
1. Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	(IVa)
E. Doučování ¹⁰							
1. Německý jazyk							
2. Anglický jazyk							
3. Aplikovaná matematika							
4. Odborně-teoretické předměty							

Porovnání odborného vyučování:

Na škole **HTL Donaustadt** se vyučují níže uvedené předměty v tomto rozsahu.

Vyučovací předmět	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu
B. Odborná teorie a praxe						
1. Technická informatika	3 (2)	2 (1)	2	-	-	7
2. Programování a softwarové inženýrství ⁴	5 (3)	6 (3)	6 (2)	5 (2)	4	26
3. Databáze a informační systémy ⁵	2 (2)	2 (2)	3 (2)	4 (2)	4	15
4. Síťové operační systémy ⁶	-	2 (1)	3 (2)	4 (2)	4	13
5. Podniková ekonomika a management ⁷	4	4	4 (1)	4	3	19
6. Systémové plánování a vývoj projektů ⁴	-	-	3	6 (3)	8 (5)	17

7.3. Ekonomické školy

V průběhu projektu vytvoří škola **HLW 10** spolu s **Integrovanou střední školou Slavkov u Brna** výukové materiály a glosáře odborné terminologie.

UČEBNÍ PLÁN NA EKONOMICKÉ ŠKOLE

I. PŘEHLED HODIN¹

A. Povinné předměty	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu	skupina
A.1 Základní skupina							
1. Náboženství	2	2	2	2	2	10	(III)
2. Jazyk a komunikace							
2.1 Německý jazyk	3	2	2	2	3	12	(I)
2.2 Komunikace a prezentace ³⁾	-	-	2	-	-	2	III
2.3 Cizí jazyky							
2.3.1 Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15	(I)
2.3.2 Druhý cizí jazyk ³⁾	3	3	3	2	3	14	(I)
3. Humanitní vědy							
3.1 Dějiny a kultura	-	-	-	3	2	5	III
3.2 Psychologie a filosofie	-	-	-	2	2	4	III
4. Umění							
4.1 Hudební výchova ⁴⁾	1	(1)	(1)	(1)	(2)	1+(5)	(IVa)
4.2 Výtvarná výchova a kreativní tvorba ⁴⁾	3	(1)	(1)	(1)	(2)	3+(5)	IVa
5. Přírodní vědy							
5.1 Biologie a ekonomie	-	-	3	2	-	5	III
5.2 Chemie	3	-	-	-	-	3	(III)
5.3 Fyzika	-	2	-	-	-	2	(III)
5.4 Matematika a aplikovaná matematika	2	2	2	2	-	8	(I)
6. Ekonomie, politika a právo							
6.1 Ekonomická geografie	3	2	-	-	-	5	III
6.2 Podnikové a národní hospodářství	-	3	2	2	2	9	II
6.3. Politické vědy a právo	-	-	-	2	2	4	III
6.4. Účetnictví a controlling ⁵⁾	3	2	2	2	3	12	I
7. Informační management							
7.1 Informační management a office management ⁶⁾	2	2	-	-	-	4	III
7.2 Aplikovaná informatika	-	-	2	2	2	6	I
8. Stravování, gastronomie a hoteliérství							
8.1 Stravování	-	2	2	-	-	4	III
8.2 Kuchyň a služby	3	4	3	4	-	14	IV
8.3 Organizace podniku	-	-	2	-	-	2	II
9. Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	(IVa)
Celkem	33	32	33	33	28	159	
Vlastní rozšiřující povinné předměty podle odstavce A.2	2	3	3	4	4	16	
Celkem	35	35	36	37	32	175	

A.2 Vlastní rozšiřující povinné předměty ⁷⁾	
1. Těžiště vzdělávání ⁸⁾	
1.1 Těžiště vzdělávání s předepsaným obsahem	
Mezinárodní komunikace v hospodářství	I
Mediální informatika	I
Kulturní turistika	III
1.2 Těžiště vzdělávání s nepředepsaným obsahem ⁹⁾	
Těžiště - cizí jazyky	I
IT těžiště	I
Odborně-teoretické těžiště	III
Kulturně-kreativní těžiště	IVa
Celkem	8-16
2. Semináře	
Seminář – cizí jazyky	I
Seminář - organizace podniku	I
IT seminář	I
Všeobecně-vzdělávací seminář	III
Přírodovědný seminář	III
Kulturně-kreativní seminář	IVa
Seminář na rozvoj osobnosti	III
Odborně-teoretický seminář	III
Praktický seminář	IV
Celkem	0-8

Vlastní rozšiřující předměty	2	3	3	4	4	16
B. Povinná praxe						
12 týdnů mezi III. a IV. ročníkem						
C. Volitelné předměty a nepovinná cvičení ⁷⁾						
D. Fakultativní praxe						
4 týdny mezi IV. a V. ročníkem						
E. Doučování ⁷⁾						

¹ Přehled hodin si podle ustanovení 3. odstavce škola může měnit.

² Za pomoci elektronického zpracování dat

³ V úřední dokumentaci je potřeba v závorkách uvést daný cizí jazyk.

⁴ Alternativní povinný předmět ve II. – V. ročníku

⁵ Za pomoci výpočetní techniky.

⁶ Za pomoci zpracovávání textů výpočetní technikou.

⁷ Stanovení na základě učebního plánu (viz. 3. odstavec).

⁸ V průběhu celého studia je potřeba uvést těžiště vzdělávání v rozsahu minimálně 8 hodin za týden.

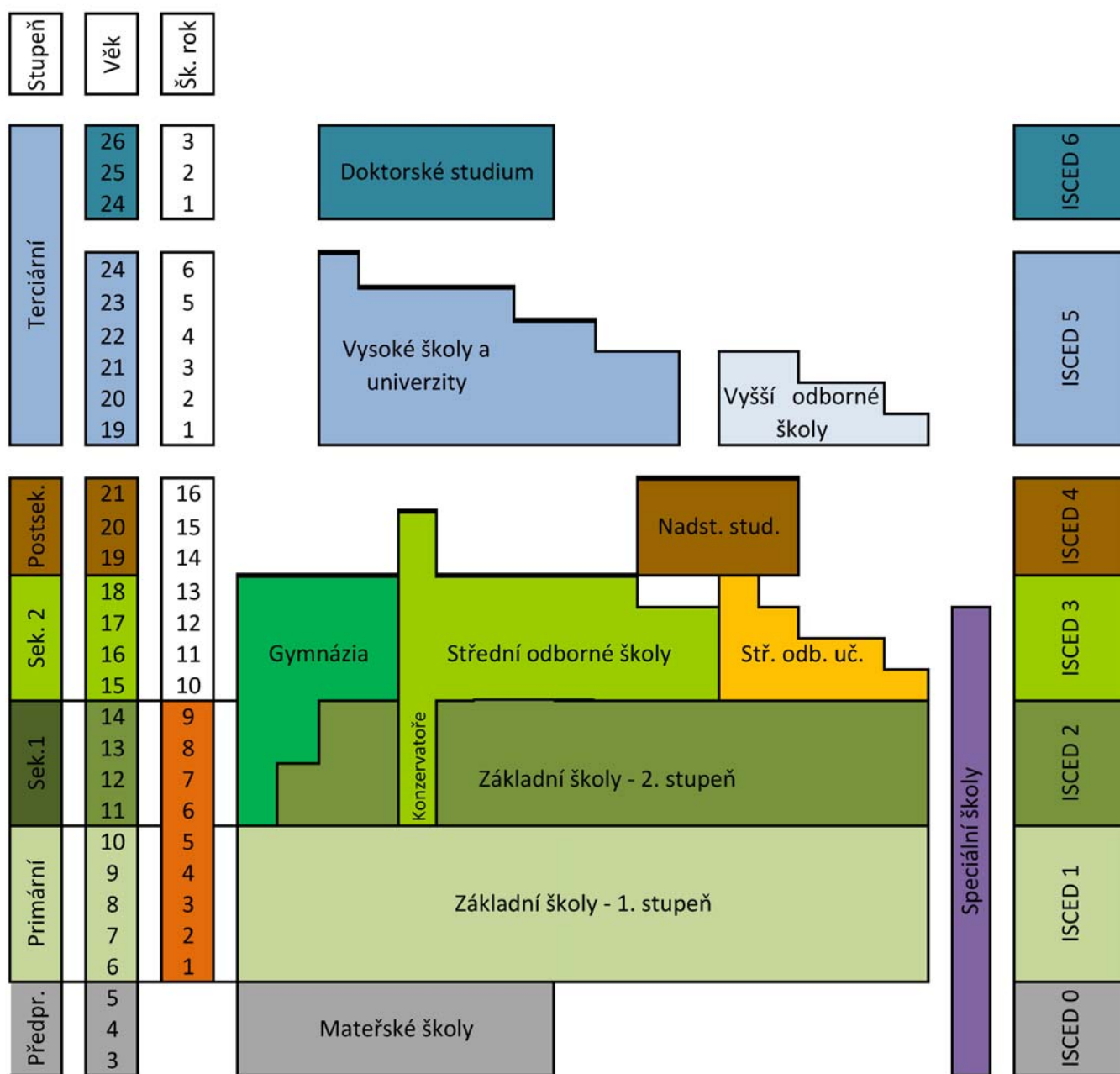
⁹ V úřední dokumentaci je potřeba uvést název těžiště vzdělávání případně i semináře.

Porovnání odborného vyučování:

Na škole **HLW 10** se vyučují níže uvedené předměty v tomto rozsahu.

Vyučovací předmět	I.	II.	III.	IV.	V.	spolu
Ekonomie, politika a právo						
Ekonomická geografie	3	2				5
Politické vědy a právo				2	2	4
Podnikové a národní hospodářství		3	2	2	2	9
Účetnictví a controlling	3	2	2	2	3	12
Informační management						
Informační management a office management	2	2				4
Stravování, gastronomie a hoteliérství						
Stravování		2	2			4
Kuchyň a služby	3	4	3	4		14
Organizace podniku			2			2

Vzdělávací systém v České republice

Povinná školní docházka

Po ukončení je možné vyšší vzdělávání

1. Vzdělávací politika

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy řídí výkon státní správy ve školství, připravuje pro ně legislativní normy a odpovídá za koncepci, stav a rozvoj vzdělávací soustavy jako celku (a to uvnitř státu i směrem k zahraničí). Určuje centrální vzdělávací politiku a celkovou strategii, a to tím, že zpracovává a zveřejňuje *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy*, který předkládá ke schválení vládě. Vláda ho pak předkládá k projednání oběma komorám parlamentu. Na úrovni krajů ministerstvo metodicky řídí a koordinuje tvorbu *Dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy*, který je klíčovým strategickým dokumentem rozvoje vzdělávací soustavy. *Dlouhodobé záměry* se od r. 2009 zpracovávají a vyhodnocují jednou za čtyři roky.

V roce 1999 byla k veřejné diskusi předložena *Koncepce vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR*. První etapa byla odborná, pak následovala diskuse široké veřejnosti tzv. *Výzva pro 10 milionů*. Výsledkem těchto příprav se stal *Národní program rozvoje vzdělávání v ČR*, tzv. *Bílá kniha*, která byla v březnu 2001 projednána vládou. V návaznosti na *Bílou knihu* byl vypracován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy již zmiňovaný *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy*, který je klíčovým strategickým dokumentem rozvoje vzdělávací soustavy. K 1. lednu 2005 pak vstoupil v platnost *Nový školský zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání*, který stanovil zásady a cíle vzdělávání, dvoustupňový systém tvorby vzdělávacích programů (dokumentů), jimiž se má cílů dosahovat, a výchovně-vzdělávací soustavu, která je má realizovat.

Současná tendence spočívá především v přechodu od osvojování velkého množství faktů k rozvoji klíčových kompetencí (jako je práce s informacemi a informačními technologiemi), v podpoře cizích jazyků, komunikačních dovedností a pod. a v kontaktu škol s trhem práce. Tento trend se odrazil v již zmiňované dvoustupňové tvorbě vzdělávacích programů, kdy rámcové vzdělávací programy budou celostátně závazné pro určitý stupeň a obor vzdělání. Školní vzdělávací programy umožní výraznou individuální profilaci škol, přizpůsobení potřebám jejich žáků/žákyn a potřebám regionálních trhů práce.

2. Výchovně-vzdělávací soustava

Výchovně-vzdělávací systém v ČR je rozdělen do 3 stupňů (primárního, sekundárního a terciárního). Na přesnější vymezení jednotlivých stupňů vzdělání se používá mezinárodní standardní kvalifikace UNESCO-ISCED:

- předprimární stupeň - ISCED 0
- primární stupeň – ISCED 1
- sekundární stupeň I – ISCED 2
- sekundární stupeň II – ISCED 3
- postsekundární stupeň – ISCED 4
- terciární stupeň – ISCED 5 a 6

Součástí výchovně-vzdělávací soustavy ČR jsou mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a vyšší odborné školy, které jsou kodifikovány školským zákonem. Jsou sem začleněny i instituce poskytující základy uměleckého vzdělání (zájmového) - základní umělecké školy. Součástí výchovně-vzdělávací soustavy jsou rovněž školská zařízení výchovná a účelová, která podléhají školskému zákonu, popř. zákonu o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Nejvyšším článkem školské soustavy jsou školy vysoké, které jsou předmětem zákona o vysokých školách.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem ve věku 3-5 let. Vzdělávání není povinné, účast je však vysoká, v předškolním roce téměř 93 % dětí v příslušném věku. Dětem do 3 let jsou určeny jesle, které však nejsou součástí školské soustavy, nýbrž jsou v kompetenci Ministerstva zdravotnictví. Vzhledem k tříleté mateřské dovolené je navštěvuje jen 0,5 % příslušné věkové skupiny.

Povinná školní docházka je devítiletá (6-15 let věku, vzdělávací úrovně ISCED 1+2). Žáci/žákyně ji uskutečňují převážně (téměř 80 % příslušné populace) společně v základních školách organizovaných do dvou stupňů (5+4). Počínaje druhým stupněm však existují možnosti pokračovat v povinném vzdělávání na gymnáziích (po 5. ročníku na osmiletém, po 7. ročníku na šestiletém), popř. na konzervatořích.

Po splnění povinné školní docházky pokračuje 96 % populace (vztaženo k populaci 15-18 let) v nepovinném vyšším sekundárním vzdělávání, a to buď ve všeobecném na gymnáziích, která jsou kromě uvedených osmi- a šestiletých i čtyřletá (přes 20 % populace) nebo v odborném na ostatních středních školách (48,5 % ve čtyřletých oborech ukončených maturitní zkouškou, 23 % v dvou- až tříletých oborech s výučním listem, a v některých dalších oborech), popř. na konzervatořích. Alespoň vyšší sekundární vzdělání (ISCED 3) získá 94 % populace ve věku 25 až 34 let.

Ti, kdo ukončili vyšší sekundární vzdělání v oborech s výučním listem, mohou pokračovat nástavbovým studiem, které má úroveň ISCED 4A a je ukončeno maturitní zkouškou, nebo si rozšířit kvalifikaci ve studiu zkráceném.

Ti, kdo získali vzdělání ukončené maturitní zkouškou (ISCED 3A, popř. 4A – přes 72 % populace), mohou pokračovat na terciární úrovni, a to buď na vyšších odborných školách (ISCED 5B), nebo na vysokých školách a univerzitách (ISCED 5A a 6). Z absolventů/absolventek s maturitní zkouškou z roku 2008 bylo v témže roce zapsáno do terciárního vzdělání 60 %. Kromě toho mají absolventi/absolventky s maturitní zkouškou možnost rozšířit si kvalifikaci v postsekundárních programech středních škol (v tzv. zkráceném studiu).

Zastoupení soukromých a církevních škol a jejich žáků/žákyně ve šk. roce 2008/09 představovalo u mateřských škol 2,2 % škol a 1,5 % žáků/žákyně, u základních škol 2,6 % škol a 1,3 % žáků/žákyně, mezi středními školami 25,7 % škol a 15,6 % žáků/žákyně, mezi vyššími odbornými školami 33,2 % škol a 34,8 % studentů/studentek a mezi vysokými školami 63,3 % škol a 13,7 % studentů/studentek.

2.1. Střední školy

Střední školství je bohatě diferencovaný systém, který zajišťuje vzdělávání a praktickou odbornou přípravu pro téměř celou populaci mladých lidí po ukončení jejich povinné školní docházky a před nástupem do zaměstnání nebo před vstupem na vysokou školu. Cílem středního vzdělávání je rozvíjet vědomosti, dovednosti a hodnoty získané ve vzdělávání základním, a to buď širším všeobecným vzděláváním, nebo odborným vzděláváním spojeným se všeobecným. Střední školy navštěvují žáci/žákyně ve věkovém rozmezí většinou od 15 do 18 let. Počáteční věková hranice je dána ukončením povinné školní docházky. Část středních škol (víceletá gymnázia) však zasahuje svými vzdělávacími programy do povinného vzdělávání a navštěvují je i mladší žáci/žákyně. Účast věkové skupiny 15-18 let na vzdělávání není povinná; přesto činila ve školním roce 2008/09 95,8 %. Na 1 069 středních školách studovalo v tomtéž roce v denním studiu 507 000 žáků/žákyně (údaje bez žáků/žákyně nástavbového studia). Na jednu třídu připadalo 24,4 žáků/žákyně.

Významnou změnu představuje vznik soukromých a církevních škol. Rozvoj soukromých škol na všech úrovních, který začínal prakticky od nuly, se dynamizoval v devadesátých

letech. Ve školním roce 2003/04 dosáhl jejich podíl na počtu vzdělávacích institucí v rámci celého středoškolského vzdělávání téměř 20 %.

Předpokladem pro přijetí na střední školu je absolvování povinné školní docházky a splnění podmínek přijímacího řízení. Žáci/žákyně zpravidla skládají (písemné nebo ústní) přijímací zkoušky na škole, kam zaslali přihlášku ke studiu. Jejich obsah určuje střední škola na základě vzdělávacího programu základní školy a se zřetelem k vlastnímu profilu vzdělávání. Kritérii, na jejichž základě je žák/žákyně přijat/a nebo odmítnut/a, jsou výsledky přijímacích zkoušek (obvykle z českého jazyka a matematiky, někdy také z cizího jazyka nebo – na uměleckých nebo sportovních školách – z předmětu, který má vztah k uvedenému nadání), vysvědčení ze základní školy a někdy také výsledky psychologických testů. Rozhodnutí o tom, kolik žáků/žákyně bude přijato, je v kompetenci řediteli školy.

Vzhledem k tomu, že všeobecný a obecně odborný základ je v odborném čtyřletém vzdělávání posilován, nerozlišuje se nadále všeobecné (tzv. úplné střední) a úplné střední odborné vzdělání, ale oba typy jsou označovány shodně jako střední vzdělání s maturitní zkouškou. Označování středních škol jako gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště zůstalo zachováno, aniž by tyto typy byly zákonem definovány. Řada škol realizuje více oborů s různým dosahovaným stupněm vzdělání a s různým zaměřením.

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání se tedy dosahuje těchto stupňů vzdělání: střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou, či pouze střední vzdělání (bez výučního listu i maturitní zkoušky). Maturitní zkouška na všech typech škol opravňuje ucházet se o přijetí k terciárnímu vzdělávání.

Počet žáků/žákyně	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Celkem	527 045	519 468	496 966	470 347	443 719	423 863 (100 %)
Střední vzdělání	1 675	1 802	1 962	1 966	1 940	1 933 (0,5 %)
Střední vzd. s výuč. listem	115 063	112 230	107 036	102 184	98 892	95 555 (22,5 %)
Střední vzd. s maturitou	390 460	385 737	368 709	349 354	328 530	313 413 (74 %)
Nástavbové studium	19 847	19 699	19 259	16 843	14 357	12 962 (3 %)

Střední školy se člení na tyto typy:

- gymnázia** jsou střední všeobecně vzdělávací školy nazývané tak v souladu se středoevropskou tradicí. Poskytují všeobecné střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou (ISCED 3A) a připravují žáky/žákyně především k vysokoškolskému studiu; studium může být čtyřleté (pouze vyšší sekundární), šestileté nebo osmileté (zahrnující nižší i vyšší sekundární). Počet absolventů/absolventek gymnázií představuje okolo 20 % všech absolventů/absolventek denního studia na středních školách;
- střední odborné školy**, které poskytují ve čtyřletém studiu střední odborné vzdělání ukončené maturitní zkouškou (ISCED 3A) opravňující ucházet se o vysokoškolské vzdělávání a kvalifikují své absolventy/absolventky k výkonu středních technických, ekonomických a obdobných funkcí;
- střední odborná učiliště** poskytují ve dvou- a tříletých oborech kvalifikaci k dělnickým a obdobným povoláním (ISCED 3C). V malém počtu čtyřletých oborů ukončených maturitní zkouškou (ISCED 3A) poskytují střední odborná učiliště kvalifikaci k náročným dělnickým povoláním a k funkcím provozního charakteru a současně otvírají cestu k vysokoškolskému vzdělávání. Střední odborná učiliště mohou také poskytovat jedno- a dvouleté programy (ISCED 2C) pro žáky/žákyně, kteří/ré ukončili povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku, nebo 9. ročník nedokončili/y úspěšně, dále pro mládež se speciálními vzdělávacími potřebami a absolventy/absolventky zvláštních či pomocných škol.

Vývoj struktury středního vzdělávání představuje jednu z nejvýznamnějších změn, k níž v české školské soustavě po roce 1989 došlo. Poměr absolventů/absolventek oborů maturitních (otvírajících cestu k vysokoškolskému vzdělávání) a nematuritních, který činil před rokem 1989 zhruba 40:60, se již v roce 1997 obrátil; za rok 2008/09 činil asi 70:30 ve prospěch maturitních oborů. Zastoupení odborného vzdělání zůstává na středoškolské úrovni i nadále mimořádně vysoké: získává ho asi 80 % středoškolské populace denního studia, nicméně velká část absolventů/absolventek odborných oborů s maturitní zkouškou je přijata na vysokou školu.

2.2. Konzervatoře

Vzdělávání na konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků/žákyní získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky/žákyně pro výkon náročných uměleckých činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným absolvováním konzervatoře získají žáci/žákyně střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou (ISCED 3A), nebo vyšší odborné vzdělání (ISCED 5B) ukončené absolutoriem.

2.3. Vyšší odborné školy

V oblasti terciárního vzdělávání významnou změnu přinesla novela *Školského zákona* z roku 1995, která rozšířila vzdělávací soustavu o nový vzdělávací stupeň - vyšší odborné vzdělání. Poskytují ho vyšší odborné školy, které vznikaly (jako experiment již od roku 1993) nejčastěji při středních odborných školách a ve většině případů jsou jejich součástí i v současnosti. Připravují pro kvalifikovaný výkon náročných odborných činností. Poskytují absolventům/absolventkám středních škol, kteří/ré své vzdělání ukončili maturitní zkouškou, vyšší odborné vzdělání (ISCED 5B) ukončené absolutoriem.

2.4. Vysoké školy

Vysoké školy poskytují vzdělání ve třech druzích vzdělávacích programů: *bakalářském* (ISCED 5B), *magisterském* (ISCED 5A) a *doktorském* (v návaznosti na magisterské - ISCED 6). Do konce roku 1998 měly všechny existující vysokoškolské instituce univerzitní status. Od roku 1999 se otevřela možnost vzniku neuniverzitních vysokých škol.

3. Bilingvní vzdělávání

V roce 1995 vyzvala rezoluce Rady Evropy „k podpoře inovativních metod a zvláště k výuce cizích jazyků, která je realizována bilingvními programy, pro nejazykové předměty“. V návaznosti na to podnítila Evropská komise mnohé výzkumné projekty a aktivity, které měly za cíl monitorovat využívání metody CLIL od 90. let 20. století v Evropě a prozkoumat rizika existujících vzdělávacích přístupů, jako je jazyková imerze a různé formy bilingvního vzdělávání.

Bilingvní vzdělávání v České republice se na základních školách realizuje na základě *Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k postupu při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce* ze dne 15. července 2008. Pro dvojazyčná gymnázia probíhá v letech 2009 – 2015 pokusné ověřování výuky podle pilotního *Rámcového vzdělávacího programu pro dvojazyčná gymnázia*, který zohledňuje specifika těchto škol.

4. Vyučování českého jazyka v zahraničí

Lektoráty českého jazyka a literatury, kromě svého zřejmého lingvistického poslání, patří k důležitým nástrojům při upevňování povědomí o kulturním dědictví České republiky a jsou významným pramenem informací o zemi a jejích realitách pro posluchače/posluchačky

(převážně) vysokých škol v zahraničí, příští šířitele/šířitelky českého jazykového a kulturního bohatství.

Na základě **usnesení vlády ČR z 9.4.2010 č. 262** o pokračování *Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí* na léta 2011-2015 podporuje výuku českého jazyka a literatury v zahraničí, zejména prostřednictvím působení lektorů/lektorek, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Samotnou realizací je pak pověřena dceřinná organizace ministerstva, Dům zahraniční spolupráce.

Český jazyk a literatura se v zahraničí vyučují převážně na univerzitách, pracovištích slovanské filologie filozofických fakult. Jmenujme aspoň některé ze států: Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Čína, Egypt, Francie, Gruzie, Chorvatsko, Indie, Itálie, Izrael, Maďarsko, Makedonie, Německo, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovinsko, Srbsko, Španělsko, Tchaj-wan, USA, Velká Británie.

Lektoři/lektorky českého jazyka a literatury jsou vysíláni/y do zahraničí zpravidla v rámci plnění mezinárodních smluv, kdy se zahraniční partner společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky podílí na úhradě potřebných nákladů na činnost lektora/lektorky a fungování lektorátu. Po dobu svého působení v zahraničí jsou lektoři/lektorky obvykle v pracovněprávním vztahu k zahraniční univerzitě.

5. Vzdělávání pedagogů

Učitelé prvního stupně základní školy studují na pedagogických fakultách. Studium trvá 4 roky (8 semestrů). Vzdělávání učitelů/učitelek všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů na sekundárním stupni se realizuje na odborných vysokých školách a na univerzitách a trvá obvykle 5 let.

6. Odborné vzdělávání v České republice

Odborné vzdělávání v České republice se těší dlouholeté tradici a ve vzdělávacím systému hraje klíčovou úlohu. Převážná část populace (cca 95 % populačního ročníku) pokračuje po ukončení základní školy ve středním vzdělávání, a to buď na středních školách poskytujících všeobecné vzdělání, nebo ve středních školách poskytujících odborné vzdělání. Odborným vzděláváním prochází přes 80 % žáků/žákyn a necelých 20 % všeobecným vzdáváním.

Odborné vzdělávání má zde typický „školský“ charakter. Tzv. „duální vzdělávání“, ve kterém jsou učni/učnice smluvně vázáni/vázané s konkrétním podnikem, zde neexistuje. Vzdělávací systém České republiky v současnosti nezná stejný typ odborného vzdělávání, jaký funguje v Rakousku (neexistuje zde kvalifikační stupeň ISCED 3B).

Se změnou politického, sociálního a ekonomického prostředí po roce 1989 prošel systém odborného vzdělávání zásadním vývojem. Zavedením nových druhů odborných škol a nových vzdělávacích programů se rozšířila nabídka odborného vzdělávání. Tyto změny přispěly k významné modernizaci obsahu odborného vzdělávání. Zatímco před rokem 1989 bylo odborné vzdělávání založeno na statické přípravě pro zaručené a stabilní zaměstnání, po roce 1989 musí umět efektivně reagovat na měnící se podmínky na trhu práce. Mezi klíčové změny ve středním vzdělávání patří zejména změna struktury vzdělávací nabídky. Zatímco v roce 1990 byl poměr žáků/žákyn přijímaných do středních odborných škol a středních odborných učilišť v poměru 26:74, v roce 2003 to bylo 56:44, je tedy zřejmé, že v devadesátých letech došlo k výraznému poklesu zájmu žáků/žákyn o učňovské vzdělávání.

Hlavní vzdělávací cesty:

- a) 1- nebo 2-leté učební obory (ISCED 2C) jsou určeny žákům/žákyním, kteří/ré ukončili/y povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku nebo 9. ročník

nedokončili/y úspěšně, mládeži se speciálními vzdělávacími potřebami a absolventům/absolventkám zvláštních programů základních škol. Vzdělávání, které má převážně charakter praktické přípravy, se ukončuje vykonáním závěrečné zkoušky a získáním osvědčení o závěrečné zkoušce. Osvědčení o závěrečné zkoušce však neopravňuje k pokračování v dalším vzdělávání na postsekundární či terciární úrovni. Absolventi těchto vzdělávacích programů vykonávají méně náročné manuální profese;

- b) ve 2- až 3-letých učebních oborech (ISCED 3C) získá žák/žákyně kvalifikaci k dělnickým a obdobným povoláním. Vzdělávací program je zaměřen především na odborné předměty, i když všeobecným předmětům je věnováno nejméně 30 %. Významnou součástí výuky je odborná praxe. Příprava se ukončuje závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu. Absolvent/absolventka je připraven/a pro výkon kvalifikovaných činností v dělnických, administrativně-technických povoláních a ve službách, současně získává předpoklady pro pokračování ve studiu na postsekundární úrovni (tzv. nástavbové studium, viz níže);
- c) ve 4-letých studijních oborech (ISCED 3A) jsou studenti/studentky připraveni/y ke vstupu na trh práce pro výkon odborných činností v technicko-hospodářských, ekonomických, zdravotnických, pedagogických a jiných profesích. Studium obsahuje minimálně 45 % všeobecně vzdělávací složky, významnou součástí výuky je také odborná praxe. Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která je rovnocenná maturitě na gymnáziích (všeobecné vzdělávání ISCED 3A) a umožňuje absolventům/absolventkám pokračovat ve studiu na terciárním stupni škol;
- d) nástavbové studium (ISCED 4A). Toto dvouleté nástavbové studium navazuje na tříleté učební obory. Podmínkou přijetí ke studiu je vyučení v oboru stejného nebo příbuzného zaměření. Dvouletá nástavba je zakončena maturitní zkouškou. Absolvent/absolventka je připraven/a jak ke vstupu na trh práce, tak může pokračovat v dalším studiu na terciární úrovni vzdělávání.

7. Školy zapojené do projektu EdTRANS

Česká republika	Rakousko
Obchodní akademie, Střední obchodní škola knihovnická a Vyšší odborná škola Brno, Kotlářská	Schulen des bfi Wien
Vyšší odborná škola ekonomická a zdravotnická a Střední škola, Boskovice	Bundeshandelsakademie und Bundeshandelsschule Wien 10 (BHAK & BHAS 10)
Integrovaná střední škola Slavkov u Brna	Höhere Bundeslehranstalt für wirtschaftliche Berufe Wien 10 (HLW 10)
Střední škola informatiky, poštovníctví a finančnictví Brno, Čichnova	Höhere technische Bundeslehranstalt Wien 22 (HTL Donaustadt)

7.1. Obchodní akademie

V průběhu projektu vytvoří školy OA Kotlářská a VOŠS Boskovice spolu se svými partnerskými školami Schulen des bfi Wien a BHAK 10 výukové materiály a glosáře odborné terminologie.

Obchodní akademie, Střední odborná škola knihovnická a Vyšší odborná škola Brno, Kotlářská 9, 611 53 Brno

Studijní obor: obchodní akademie
Délka studia: 4 roky

Způsob ukončení studia: maturitní zkouška

UČEBNÍ PLÁN PRO OBCHODNÍ AKADEMII

PŘEHLED HODIN

A. Povinné všeobecně vzdělávací předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
1. Český jazyk a literatura	4	3	4	3	14
2. První cizí jazyk	4/4	4/4	3/3	3/3	14
3. Cizí jazyk v podnikání	-	-	1/1	1/1	2
4. Druhý cizí jazyk	2/2	2/2	2/2	2/2	8
5. Matematika	3	3	3	2	11
6. Fyzika	1	-	-	-	1
7. Chemie	2	-	-	-	2
8. Biologie	1	-	-	-	1
9. Dějepis	2	2	-	-	4
10. Základy společenských věd	1	2	1	-	4
11. Občanské právo	-	-	-	1	1
12. Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	8
B. Povinné odborné předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
13. Ekonomika	3	3	3	3	12
14. Finance	-	-	2	2	4
15. Účetnictví	-	3/3	4/4	3/3	10
16. Statistika	-	2	-	-	2
17. Informační a komunikační technologie	2/2	3/3	2/2	-	7
18. Písemná a elektronická komunikace	2/2	2/2	2/2	1/1	7
19. Ekonomická cvičení	-	-	-	2/2	2
20. Obchodní právo	-	-	1	-	1
21. Hospodářský zeměpis	2	1	-	-	3
22. Fiktivní / Cvičná firma *	-	-	2/2	-	2
23. Praxe			2 týdny		2 týdny
C. Volitelné předměty **	I.	II.	III.	IV.	spolu
24. Matematický seminář	-	-	-	2	2
25. Společenskovědní seminář	-	-	-	2	2
26. Konverzace	-	-	-	2	2
27. Makroekonomie	-	-	-	2	2
28. Podnikání fyzických osob	-	-	-	2	2
29. Mezinárodní obchod	-	-	-	2	2
Celkem	31	32	32	31	126
	-	-	praxe 2	-	128

* Žáci/žákyně jsou rozděleni/y do fiktivních nebo cvičných firem.

** Žáci/žákyně si vyberou 2 předměty.

Ve škole se vyučují tři cizí jazyky - anglický, německý a francouzský. Prvním cizím jazykem je jazyk, který se žák/žákyně učil/a na ZŠ (anglický nebo německý) a v jehož studiu pokračuje na střední škole. Druhým cizím jazykem je jazyk, s jehož studiem žák/žákyně začíná v 1. ročníku střední školy.

Ve 3. ročníku jsou do učebního plánu zařazeny předměty odborné specializace:
 - předmět praxe (PRX), který se vyučuje formou fiktivní firmy (FIF) a v kombinaci praxe na reálných pracovištích (2 týdny). Obsah předmětu je tvořen ve spolupráci se sociálními partnery.

Výuka je v průběhu celého studia systematicky doplňována zapojováním žáků/žákyň do reálných akcí odborného charakteru, a to ve spolupráci se sociálními partnery.

Do 4. ročníku jsou podle zájmu žáků/žákyň zařazeny volitelné předměty: matematický seminář (MSE), společenskovední seminář (SVS), konverzace (KON) v anglickém nebo německém jazyce, z odborných předmětů - makroekonomie (MAE), podnikání fyzických osob (PFO) a mezinárodní obchod (MZO).

**Vyšší odborná škola ekonomická a zdravotnická a Střední škola,
Hybešova 53, 680 01 Boskovice**

Studijní obor: obchodní akademie

Délka studia: 4 roky

Způsob ukončení studia: maturitní zkouška

UČEBNÍ PLÁN PRO OBCHODNÍ AKADEMII

PŘEHLED HODIN

A. Povinné všeobecně vzdělávací předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
1. Český jazyk a literatura	2+1	1+2	1+2	1+2	12
2. První cizí jazyk	3	3	3	3	12
3. Konverzace v prvním jazyce	-	1	1	1	3
4. Druhý cizí jazyk	3	3	3	3	12
5. Občanská nauka	1	1	1	1	4
6. Dějepis	2	-	-	-	2
7. Fyzika	1	-	-	-	1
8. Chemie	1	-	-	-	1
9. Biologie a ekologie	-	2	-	-	2
10. Matematika	3	3	3	3	12
11. Tělesná výchova	2	2	2	2	8
B. Povinné odborné předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
12. Statistika	-	2	-	-	2
13. ICT	2	2	2	1	7
14. Písemná a elektronická komunikace	2	2	2	2	8
15. Ekonomika	3	3	3	3	12
16. Cvičení z ekonomiky	-	1	1	1	3
17. Účetnictví	1	3	3	3	10
18. Cvičení z účetnictví	-	-	2	1	3
19. Daně	-	-	1	1	2
20. Právo	-	-	-	2	2
21. Fiktivní firmy	-	-	2	2	4
22. Hospodářské výpočty	2	-	-	-	2
23. Hospodářský zeměpis	1	1	-	-	2
24. Zbožiznalství	2	-	-	-	2
C. Volitelné předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
25. Matematická cvičení	2	2	-	-	4
26. Konverzace v druhém cizím jazyce	-	1	1	1	3
Celkem	32	32	32	32	128
28. Odborná praxe	-	2 týdny	2 týdny	-	
29. Kurzy	-	1 týden	1 týden	-	

Žáci/žákyňe jsou připravováni/y na marketingové činnosti v tuzemsku i v zahraničí, činnosti zabezpečující finanční hospodaření podniku, jeho účetnictví, statistiku, cenovou tvorbu,

daňovou agendu, činnosti spojené se získáváním a zpracováváním informací s využitím ICT, kvalifikované sekretářské a korespondenční práce.

Žáci/žákyně studují dva cizí jazyky – anglický a německý nebo ruský, v rámci nepovinných předmětů mohou studovat další cizí jazyky a absolvovat matematický seminář. Teoretické poznatky získané v odborných předmětech si ověřují ve fiktivních firmách a svoji práci prezentují každoročně na veletrzích fiktivních firem. V průběhu studia žáci/žákyně absolvují na smluvních pracovištích dvakrát dva týdny odbornou praxi a mnozí z nich po ukončení studia jsou na tomto pracovišti zaměstnáni.

Porovnání učebních plánů daných partnerských škol:

Název školy	OA, SOŠ a VOŠ Brno, Kotlářská	VOŠ ekonomická a zdravotnická a SŠ Boskovice	Schulen des bfi Wien	BHAK & BHAS 10
Délka vzdělávání	4 roky	4 roky	5 let	5 let
Celkový počet hodin	5 280	5 400	6 320	6 320
Všeobecné vzdělávání	2 800	2 760	3 840	3 800
Odborné vzdělávání	2 480	2 640	2 480	2 520

Srovnatelné předměty:

OA, SOŠ a VOŠ Brno, Kotlářská	VOŠ ekonomická a zdravotnická a SŠ Boskovice	Schulen des bfi Wien	BHAK & BHAS 10
Ekonomika	Ekonomika	Podniková ekonomika	Podniková ekonomika
Fiktivní / cvičná firma	Fiktivní firmy	Cvičení z podnikové ekonomiky a projektový management	Cvičení z podnikové ekonomiky a projektový management
Ekonomická cvičení	Cvičení z ekonomiky	Businestraining. Projektový management a management kvality. Cvičná firma a case studies	Businestraining. Projektový management a management kvality. Cvičná firma a case studies
Účetnictví	Účetnictví	Účetnictví a controlling	Účetnictví a controlling
Obchodní právo	Právo	Politické vědy a ústavní právo	Politické vědy a ústavní právo
Hospodářský zeměpis	Hospodářský zeměpis	Národní hospodářství	Národní hospodářství
Informační a komunikační technologie	ICT	Hospodářská informatika	Hospodářská informatika

7.2. Technické školy

V průběhu projektu vytvoří škola SŠ Čichnova se svou partnerskou školou HTL Donaustadt výukové materiály a glosáře odborné terminologie.

Střední škola informatiky, poštovníctví a finančnictví Brno, Čichnova 23, 624 00 Brno

Studijní obor: informační technologie

Délka studia: 4 roky

Způsob ukončení studia: maturitní zkouška

UČEBNÍ PLÁN PRO STUDIJNÍ OBOR INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

PŘEHLED HODIN

A. Povinné všeobecně vzdělávací předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
1. Český jazyk a literatura	3	2	3 (1)	4 (1)	12 (2)
2. Cizí jazyk I	3	3	3	3	12
3. Konverzace v cizím jazyce	0	0	1	1	2
4. Cizí jazyk II	2	2	2	2	8
5. Dějepis	0	2	0	0	2

6. Občanská nauka	1	0	1	1	3
7. Fyzika	2	2	0	0	4
8. Chemie a ekologie	3 (1)	0	0	0	3 (1)
9. Matematika	4	3	3	4	14
10. Tělesná výchova	2	2	2	2	8
B. Povinné odborné předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
11. Informační a komunikační technologie	2 (2)	2 (2)	0	0	4 (4)
12. Programování I	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)
13. Ekonomika	0	2	1	0	3
14. Základy elektroniky	5	0	0	0	5
15. Elektrická měření	1	2	2	0	5
16. Hardware	1	3	0	0	4
17. Operační systémy	0	2	2	0	4
18. Aplikace	0	0	0	3	3
19. Informační sítě	0	1	2	3	6
20. Programování II	0	0	2 (2)	2 (2)	4 (4)
21. Technická angličtina	0	1 (1)	2 (2)	2 (2)	5 (5)
22. Praktické vyučování	0	3,5	6 (6)	3,5	13 (13)
C. Volitelné předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
23. Seminář z matematiky	0	0	1 (1)	1 (1)	2 (2)
24. Informatika	0	0	1 (1)	1 (1)	2 (2)
Celkem	31	34,5	35	33,5	134

Čísla v závorkách znamenají počet hodin praktických cvičení z celkového počtu hodin. Z nabízených volitelných předmětů si žák/žákyně vybírá jeden na konci druhého ročníku a tento pak studuje ve třetím a čtvrtém ročníku.

Výuka probíhá ve spolupráci s celou řadou významných partnerů (tuzemských i zahraničních), potenciálních zaměstnavatelů absolventů/absolventek. S pracovním prostředím těchto firem se žáci/žákyně seznamují ve 2. a 3. ročníku vzdělávání v rámci souvislých praxí.

Porovnání učebních plánů daných partnerských škol:

Název školy	Střední škola informatiky, poštovníctví a finančnictví Brno, Čichnova	Höhere technische Bundeslehranstalt Wien 22 (HTL Donaustadt)
Délka vzdělávání	4 roky	5 let
Celkový počet hodin	5 360	8 190
Všeobecné vzdělávání	2 680	4 360
Odborné vzdělávání	2 680	3 880

Srovnatelné předměty:

Střední škola informatiky, poštovníctví a finančnictví Brno, Čichnova	Höhere technische Bundeslehranstalt Wien 22 (HTL Donaustadt)
Informační a komunikační technologie	Technická informatika
Programování I	Programování a softvérové inženýrství
Informační sítě	Databáze a informační systémy
Operační systémy	Síťové operační systémy
Ekonomika	Podniková ekonomika a management

7.3. Ekonomické školy

V průběhu projektu vytvoří ISS Slavkov u Brna spolu se svou partnerskou školou HLW 10 výukové materiály a glosáře odborné terminologie.

Integrovaná střední škola Slavkov u Brna,
Tyršova 479, 684 15 Slavkov u Brna

Studijní obor: hotelnictví

Délka studia: 4 roky

Způsob ukončení studia: maturitní zkouška

UČEBNÍ PLÁN PRO STUDIJNÍ OBOR HOTELNICTVÍ

PŘEHLED HODIN

A. Povinné všeobecně vzdělávací předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
1. Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12
2. Cizí jazyk 1 (anglický nebo německý jazyk)	4	4	4	4	16
3. Cizí jazyk 2 (anglický nebo německý jazyk)	3	3	3	3	12
4. Základy společenských věd	1	1	1	1	4
5. Dějepis	2	-	-	-	2
6. Základy biologie a ekologie	-	1	-	-	1
7. Chemie	2	-	-	-	2
8. Fyzika	1	-	-	-	1
9. Matematika	2	2	2	3	9
10. Tělesná výchova	2	2	2	2	8
11. Informační a komunikační technologie	-	2	2	-	4
B. Povinné odborné předměty	I.	II.	III.	IV.	spolu
12. Ekonomika	-	2	2	2	6
13. Právní nauka	-	-	2	-	2
14. Účetnictví	-	-	2	2	4
15. Technologie přípravy pokrmů	5	5	-	-	10
16. Technika obsluhy a služeb	4	4	-	-	8
17. Nauka o potravinách a výživě	2	2	-	-	4
18. Hotelový provoz	-	2	2	2	6
19. Zeměpis cestovního ruchu	2	1	-	-	3
20. Cestovní ruch	-	-	2	2	4
21. Obchodní korespondence	2	1	-	-	3
22. Marketing a management	-	-	2	-	2
23. Žákovský projekt	-	-	-	2	2
24. Učební praxe	-	-	6	3	9
Celkem	35	35	35	29	134

Obor je určen k přípravě středoškolsky vzdělaných odborníků pro širokou oblast hotelového průmyslu, informačních a dalších služeb cestovního ruchu. Absolventi/absolventky mohou vykonávat odborné činnosti provozní, marketingové, obchodně podnikatelské a řídicí v nejrůznějších pracovních pozicích hotelu, cestovní kanceláře či agentuře, informačním středisku, v průvodcovských službách, a to jak v pozici zaměstnance, tak i podnikatele.

Součástí studia je odborná a učební praxe, která probíhá na reálných pracovištích přímo v hotelích, cestovních kancelářích, lázeňských, stravovacích i ubytovacích provozech a mnoha dalších místech.

Absolvent/absolventka, který/á úspěšně vykoná maturitní zkoušku, může pokračovat v dalším studiu na VOŠ nebo VŠ.

Porovnání učebních plánů daných partnerských škol:

Název školy	Integrovaná střední škola Slavkov u Brna	Höhere Bundeslehranstalt für wirtschaftliche Berufe Wien 10 (HLW 10)
Délka vzdělávání	4 roky	5 let
Celkový počet hodin	5 360	7 600
Všeobecné vzdělávání	2 840	4 160
Odborné vzdělávání	2 520	3 440

Srovnatelné předměty:

Integrovaná střední škola Slavkov u Brna		Höhere Bundeslehranstalt für wirtschaftliche Berufe Wien 10 (HLW 10)
Ekonomika		Ekonomická geografie
Právní nauka		Politické vědy a právo
Účetnictví		Účetnictví a controlling
Technologie přípravy pokrmů	Technika obsluhy a služeb	Kuchyň a služby
Hotelový provoz		Organizace podniku
Marketing a management		Informační management a office management
Nauka o potravinách a výživě		Stravování

Zdroje:

http://www.refernet.cz/sites/default/files/download/pocatecni_vzdelavani_zprava.pdf

http://www.google.sk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.msmt.cz%2Ffile%2F10185_1_1%2Fdownload%2F&ei=vqNnVJL1EM2LObDQgagD&usg=AFQjCNFEY4KAZrQP74dLCmNWrpocSEjEA&bvm=bv.79142246,d.ZWU

http://www.refernet.cz/sites/default/files/download/to_2010_cestina.pdf

<http://www.nuov.cz/pocatecni-odborne-vzdelavani>

http://www.google.sk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CCYQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.cedefop.europa.eu%2FEN%2FFiles%2F8029_cs.pdf&ei=1aRnVMmmKmb1OKC7gKgD&usg=AFQjCNGmqRg3bHo-DUGOq2bVhL_9KHDmcg&bvm=bv.79142246,d.ZWU

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/vykonova-data-o-skolach-a-skolskych-zarizenich-2003-04-2013>

<http://www.csicr.cz/getattachment/dbb46d47-e52b-49ba-915f-b47cdb82cae4>

http://www.refernet.cz/sites/default/files/download/vet_2013_cz_cr.pdf

http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/B/Bilingvn%C3%AD_vzd%C4%9BI%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/podpora-vyuky-ceskeho-jazyka-a-literatury-v-zahranici>

<http://www.dzs.cz/cz/program-podpory-ceskeho-kulturniho-dedictvi-v-zahranici/prehled-lektoratu-a-lektoru/>

http://oakobrna.data.quonia.cz/2014_15/SVP_-www-_OA_%281%29_14_15.pdf

<http://www.vassboskovice.cz/text/cs/ucebni-plany-maturitnich-oboru.aspx#oa>

<http://www.cichnovabrno.cz/menu-informacni-technologie-obory-vzdelani>

<http://www.iss-slavkov.eu/index.php/nabidka-oboru/hotelnictvi>